

KORRUPSIYAGA OID HUQUQBUZARLIKLER UCHUN HUQUQIY JAVOBGARLIK TURLARI

FUQOROLIK

INTIZOMIY

MA'MURIY

JINOIY

Mehnat kodeksining 181 -
moddasida nazarda tutilgan
intizomiy choralar

Ma'muriy javobgarlik
to'g'risidagi kodeksining – 61¹,
193¹ va 193² – moddalarida
nazarda tutilgan huquqbuzarliklar

JINOYAT TURLARI

Jinoyat kodeksining
- 167/3, 168/3 , 192⁹
va 192¹⁰, 205, 209,
210, 211, 212, 213,
214, 243, 301
moddasida
ko'rsatilgan jinoyatlar

Jamiyat korrupsiyaga qarshi kurashish siyosatining asosiy yo'nalishlari

- 1 - Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish
- 2- Ish yuzasidan sovg'alar va
mehmono'stlik belgilarni qabul qilish
- 3 - Kadrlar bilan bog'lilq jarayonni
tartibga solish (xodimlarni tanlash,
lavozimini oshirish, moddiy
rag'batlantirish)
- 4 - Jamiyat faoliyatini o'rganish
- 5 - Vakolati davlat organlari,
kontragentlar va uchinchi shaxslar bilan
shaffof va samarali o'zaro hamkorlikni
ta'minlash
- 6 - Xayriya va homiylik faoliyatining
shaffof va samarali jarayonini ta'minlash
- 7 - Ichki hujjatlarning korrupsiyaga qarshi
ekspertizasi
- 8 - Jamiyat faoliyati sohasiga yangi
texnologiyalarni joriy etish

KORRUPSIYAGA QARSHI KURASHISH BO'YICHA

SIYOSAT

Yangi qonunchilikka ko'ra Jinoyat kodeksidagi korrupsiyaga oid jinoyatlar uchun javobgarlikni kuchaytirilishi belgilangan.

✓ Unga ko'ra:

- hokimiyat yoki mansab vakolatini suiiste'mol qilish (205) hamda Hokimiyat harakatsizligi (208) jinoyatlari g'arazli niyatlarda sodir etilgan bo'lsa, besh yilgacha ozodlikdan mahrum qilish;
- pora olganlik (210), pora berganlik (211) va pora olish-berishda vositachilik qilganlik (212) uchun yigirma yilgacha ozodlikdan mahrum qilish jazosi qo'llanilishi belgilanmoqda.

Jinoyat kodeksining sakkizinch bo'limi Korrupsiyaga oid jinoyatlar atamasi bilan to'dirilmoqda va 16 ta moddada nazarda tutilgan jinoyatlar korrupsiyaga oid jinoyatlarni sodir etish natijasida olingan daromadlarga nisbatan sodir etilgan jinoyatlar korrupsiyaviy jinoyatlar sifatida etirof etilmoqda. Poraxo'rlik jinoyatlarini sodir etgan shaxslar jazoni o'tashdan muddatidan ilgari shartli ozod qilinmasligi, korrupsiyaga oid og'ir yoki o'ta og'ir jinoyatlarini sodir etgan shaxslarga nisbatan javobgarlikka tortish muddatining o'tib ketganligi munosabati bilan jinoyat uchun javobgarlikdan ozod qilish qo'llanilmasligi belgilanmoqda.

Korrupsiyaga qarshi kurashishning muhim tamoyillari

- Qonuniylik;
- korrupsiyaga nisbatan murosasizlik (toqatsizlik);
- Ochiqlik va shaffoflik;
- Korrupsiyaga qarshi amalga oshirilayotgan chora-tadbirlarning preventiv xususiyatga ega bo'lishi, tizimliliği va yaxlitligi;
- Korrupsiya bilan bog'liq huquqbuzarliklar uchun javobgarlikning muqarrarligi;
- Ilmiy-texnik taraqqiyot yutuqlari va axborot texnologiyalaridan foydalanish;
- To'g'ridan-to'g'ri rahbariyatga murojaat qilish;
- Fuqorolik jamiyatni vakillari bilan o'zaro hamkorlik;
- Monitoring, taxsil va baholash;
- Korrupsiyaga qarshi kurashish tizimini doimiy ravishda takomillashtirish.

Korrupsiyaga qarshi kurashishda maxsus vakolatli organlar

- O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi
- O'zbekiston Respublikasi Bosh prokururatura
- O'zbekiston Respublikasi Ichki ishlari vazirligi
- O'zbekiston Respublikasi Davlat xavfsizlik xizmati
- Bosh prokuratura huzuridagi iqtisodiy jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti
- O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi

Jamiyat sohalarida korrupsiyaning oldini olish bo'yicha chora-tadbirlari:

- Korrupsiyaga qarshi kurash menejmenti tizimi - Talablar va ularni qo'llashga doir ISO 37001 xalqaro standarti talabi asosida soha faoliyatini ishlab chiqish;
- Nomzodni online e'lонлар орқали Jamiyatga jaib etish;
- Nomzodni tanlov asosida ishga qabul qilish

Korrupsiyaga imkon beruvchi sabablar

- Ish xaqining kamligi;
- Xizmatda shaxsiy biznesga aloqadorlik;
- Intizomsizlik;
- Xalollikning yetishmasligi;
- Jamoatchilik nazoratinining yetishmasligi;
- Nepotizm(qarindosh-urug', tanish-bilishchilik);
- Manfaatlar to'qnashuvi
- Befarqlik va boshqalar.

Huquqdagi bo'shliqlar

Qonunlarni chetlab o'tish imkoniyati;
Qonunlarning murakkabligi;
Idoraviy manfaatlarning ustivorligi
va boshqalar.